

ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการป้องกันภาวะโภชนาการเกินของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม*

Factors Predicting Preventive Behaviors for Overweight among Primary School Students in Samut Songkhram Municipality School

จิราภรณ์ ปัญญารัตน์โชติ, พย.ม.** Jirapaphorn Panyarattanachoj, M.N.S.

ชนัญชิตาคุชฎี ทูลศิริ, พร.ด.*** Chanandchidadussadee Toonsiri, Ph.D.

สมสมัย รัตนกริธากุล, ส.ด.*** Somsamai Rattanaagreethakul, Dr.P.H.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมการป้องกันภาวะโภชนาการเกินของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถาม 9 ชุด ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันภาวะโภชนาการเกิน การเข้าถึงแหล่งขายอาหาร การจัดการรายได้ของนักเรียน กิจกรรมที่สนับสนุนในการออกกำลังกาย การได้รับข้อมูลข่าวสาร การได้รับแรงสนับสนุนจากบุคคลในครอบครัว ครู เพื่อน และพฤติกรรมการป้องกันภาวะโภชนาการเกิน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามในห้องเรียนในช่วงที่นัดหมาย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา และสถิติสมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นต้น

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันภาวะโภชนาการเกินของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.23$, $SD = 0.46$) และปัจจัยที่สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการป้องกันภาวะโภชนาการเกิน ได้แก่ การเข้าถึงแหล่งอาหาร ($\beta = -.371$) การได้รับแรงสนับสนุนจากบุคคลในครอบครัว ครู เพื่อน ($\beta = .233$)

การจัดการรายได้ของนักเรียน ($\beta = -.267$) และกิจกรรมที่สนับสนุนในการออกกำลังกาย ($\beta = .211$) ซึ่งปัจจัยดังกล่าวสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการป้องกันภาวะโภชนาการเกินได้ ร้อยละ 39.5 ($R^2 = .395$) จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะว่า พยาบาลและบุคลากรทางสาธารณสุขควรนำผลการวิจัยไปพัฒนากิจกรรม/โปรแกรม เพื่อป้องกันภาวะโภชนาการเกินในนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยเน้นการเข้าถึงแหล่งอาหาร การได้รับแรงสนับสนุนจากบุคคลในครอบครัว ครู เพื่อน การจัดการรายได้ของนักเรียน และกิจกรรมที่สนับสนุนในการออกกำลังกาย

คำสำคัญ: พฤติกรรมการป้องกันภาวะโภชนาการเกิน, นักเรียนชั้นประถมศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to identify factors predicting preventive behaviors for overweight among primary school students in Samut Songkhram Municipality school. A simple random sampling method was used to recruit the sample of 127 primary school students. Research instruments were self-report questionnaires including a demographic data, the knowledge for prevention of becoming overweight, attitude towards prevention of being overweight, access

* วิทยานิพนธ์หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

** พยาบาลวิชาชีพ เทศบาลเมืองสมุทรสงคราม อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการพยาบาลชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา